

MTÜ Eesti Erametsaliit

Mustamäe tee 50

10621 Tallinn

erametsaliit@erametsaliit.ee

www.erametsaliit.ee

Pr. Urve Palo
Minister
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Harju 11 Tallinn 15072
Eesti Vabariik
urve.palo@mkm.ee
info@mkm.ee

Eesti Erametsaliidu ettepanekud

Meie 20.11.2014 kiri nr 68/14

Lugupeetud minister Urve Palo

Käesoleva kirjaga teeb MTÜ Eesti Erametsaliit (edaspidi EEML) Eesti erametsanduse esindusorganisatsioonina oma ettepanekud Eesti Energiamajanduse Arengukavasse 2030+ (edaspidi ENMAK).

EEML on seisukohal, et alati tuleb eelistada taastuvaid/CO₂-neutraalseid ning väiksema keskkonnamõjuga kütuseid taastumatutele energiaallikatele. EEML peab väga vajalikuks arvestada nimetatud printsiipi ENMAK koostamisel ning juhib tähelepanu arengukava üksikutele kohtadele, kus selle järgimine on, sageli ekslike eelduste tõttu, kahetsusväärset kaotsi läinud.

Arvestades viimastel aastatel asetleidvate arengutega biokütuste ja -kemikaalide tootmise tehnoloogiates, näeme ambitsioonikates bioenergeetika eesmärkides tugevat seost ka suurt lisaväärtust loova Eesti biokeemiasektori arenguga - laiemalt kogu rohemajanduse arenguga.

Kehtiv Eesti Metsanduse Arengukava aastani 2020 (edaspidi MAK) sätestab Eesti metsanduse kehtivad arengusuunad, sh võetud kohustused kliimamuutuste leevendamiseks. Kuigi seal märgitud eesmärgid (näit puidu energeetiline kasutus 30 PJ aastal 2020) olid MAK koostamise ajal piisavalt ambitsioonikad, on Eesti metsandus ning puiduenergeetika arenenud veelgi kiiremini ning muutunud tingimustes ei saa kõiki MAK-is toodud eesmärke kanda üle ENMAK-i, sh ka puidu energeetilist potentsiaali ning aastast kasutusmahtu.

EEML arvestab alati vajadusega tagada metsades elurikkus ning ohustatud liikide maksimaalne kaitse, kuid on kindlalt seisukohal, et kehtiv seadusandlus (eelkõige metsaseadus) tagab piisaval määral elurikkuse kaitse ning metsaressursi taastootmise Metsanduse Arengukavas sätestatud mahus.

Tulenevalt eelpooltoodust on EEML ettepanekud ENMAK muutmiseks:

1. Eesti aastane raiemaht peaks olema hinnatud vastavalt MAK-le 15 miljonit tihumeetrit aastas. Praegune ENMAK toodud raiemaht jääb napilt alla isegi MAK minimaalsele referentsväärtusele, milleks on 12 miljonit tihumeetrit aastas.
2. Kuna paberipuu ja energeetiliseks kasutuseks sobilik puu on mikroökonomilises mõttes asenduskaubad, siis peame õiglaseks arvestada energeetilise ressursi alla ka 50% potentsiaalsest paberipuu toodangust. See ettepanek tuleneb asjaolust, et arvestades paberitootmise geograafilist nihkumist väljapoole Euroopat ei ole (ja

MTÜ Eesti Erametsaliit

Mustamäe tee 50

10621 Tallinn

erametsaliit@erametsaliit.ee

www.erametsaliit.ee

- suure tõenäosusega ka ei tule) Eestis piisavalt tootmisvõimsusi, mis olemasolevat turusituatsiooni arvestades selle ressursi rohkem kui 50% ulatuses ära kasutaksid.
3. Sarnaselt punktis 2 äratoodud olukorraga peab EEML õigeks lugeda pool võimalikust tselluloosi tootmiseks vajalikust hakkest energeetilise ressursi hulka.
 4. Raidmete ärakasutamine energeetikas on ENMAK järgi 50% raidmete kogumahust. EEML on seisukohal, et poolte raidmete metsa jätmise ei ole põhjendatud ning sellest tulenevalt on ettepanek kasutada ENMAK energeetilise ressursi arvestamisel raidmed 70%.
 5. Eestis on Viimastel kümnenditel järsult suurenenud küpsete ja vanusepiiril kasvavate lepike ja haavikute pindala. Aastaraamat „Mets 2013“ andmetel on 1994. aastast suurenenud lepike ja haavikute pindala 139,6 tuhandelt hektarilt 2012. aastal 372 tuhande hektarini so 166,5 % võrra.
2010. aasta seisuga oli lepike ja haavikute tagavara 89 miljonit tihumeetrit, selles sisalduva halli lepa keskmine vanus oli 30 aastat. See näitab, et valdav enamik puistutest on raieküps või üleseisnud. Seetõttu saab järeldada, et 89 miljonist tihumeetrist (võrdub 178 000 TWh) tagavarast on ca 50% vajalik kohe raiuda, kuna nende puistute tootlikkus on negatiivne - puistud mädanevad. Muud kasutust peale energeetika sellele ressursile praktiliselt pole. 372 tuhat hektarit metsamaad, mis on täna küpsete puistute all ja mille tootlikkus on negatiivne, võiksid õigeaegse raie korral toota ca 6 tihumeetrit hektarile, mis võrdub 2,2 miljonit tihumeetrit puitu aastas (so 4,4 TWh), mis täna jääb saamata.
Aastaraamat „Mets 2013“ tabel 3.5.4. andmetel raiuti 2011. aastal uuendusraietena kõigest 1,44 miljonit tihumeetrit lepa- ja haavapuistuid. Viimastel aastatel on see number järjekindlalt vähenenud.
 6. ENMAK meede 1.5 seab eesmärgiks saavutada soojusvarustuses taastuenergia osakaaluks vähemalt 60% ja importkütuste osakaaluks alla 30%. EEML on seisukohal, et tegu on liiga madala ambitsiooniga ning teeb ettepaneku seada eesmärgiks saavutada aastaks 2030 olukord, kus soojusvarustuses:
 - a. taastuenergia osakaal on vähemalt 80%
 - b. importkütuste osakaal on alla 10%
 - c. seadusandlus on rõhutatult kohandatud soojusenergia tõhusaks koostootmiseks taastuvast toorainest
 7. ENMAK meede 1.1 toob olulisemate tegevuste hulgas välja põlevkivist elektri tootmise osalise asendamise kivisõega. EEML seisukoht on, et olulisemate tegevuste hulgas on vaja eraldi välja tuua põlevkivist elektri tootmise osaline asendamine biomassiga. See loob ühelt poolt võimaluse oluliselt CO₂ heidet vähendada ning teiselt poolt vähendab ka kodumaise energiatootmise sõltuvust imporditavast toormest ning loob täiendavaid töökohti metsasektoris. Puitse biomassi kasutamine elektri tootmiseks tähendab kogu Eesti metsasektori elavdamist - metsamehed saavad tööd, olemasolevad töökohad jäävad alles ja kindlasti tekib uusi töökohti juurde. Seejuures on tarbijatele tagatud mõistliku hinna ning kättesaadavusega energiavarustus, mille mõju keskkonnale on aktsepteeritav ja kooskõlas Euroopa Liidu pikaajaliste energia- ning kliimapolitiika eesmärkidega ja mille rakendamine on Eesti majanduse pikaajalise konkurentsivõime seisukohast kõige kasulikum. Eeltoodut toetab Eesti säästva arengu riiklik strateegia "Säästev Eesti 21", mille põhifookus on kavandada Eesti ühiskonna ja riigi edukas toimimine ka pikemas perspektiivis. Säästva ehk jätkusuutliku arengu all mõistetakse sihipärast arengut, mis parandab inimeste elukvaliteeti kooskõlas loodusvarade ja keskkonna talumisvõimega. Jätkusuutliku arengu eesmärk on saavutada tasakaal sotsiaal-, majandus- ja keskkonnavaldkonna vahel ning tagada täisväärtuslik ühiskonnaelu praeguste ja järeltulevate põlvete jaoks.
 8. EEML juhib veelkord tähelepanu asjaolule, et puidu energeetiline ressurss on ENMAK hetkel kehtivas redaktsioonis kordades alahinnatud ning seetõttu on vajalik ka elektritootmise stsenaariumid veelkord üle vaadata. Jätkuvalt toimub Eestis protsess, kus suurel hulgal küttepuid jääb ressursina kasutamata e. metsast

MTÜ Eesti Erametsaliit

Mustamäe tee 50

10621 Tallinn

erametsaliit@erametsaliit.ee

www.erametsaliit.ee

väljatoomata ja sinna mädanema ning see tendents on pigem kasvav. Kui selles osas midagi ette ei võeta võib võrrelda jätkuvat küttepuid mädanemist metsas põlemisega - see ressurss jääb riigil kasutamata.

Kokkuvõtlikult on MTÜ Eesti Erametsaliit seisukohal, et kasutamata metsaressurssi on Eestis tunduvalt rohkem, kui seda ENMAK koostamisel arvestati. EEML toetab igati puidu ja puidutoodete (küttepuit, hakkpuit, pelletid, puidutööstuse jäätmed) veelgi intensiivsemat kasutamist nii soojuse kui soojuse ja elektri koostootmises, nii olemasolevates ja renoveeritavates katlamajades kui ka uute koostootmisjaamade loomisel.

Lugupidamisega

Aira Toss

/allkirjastatud digitaalselt/

Juhatuse esimees

aira.toss@erametsaliit.ee

Liina Laineveer

Tegevdirektor

liina.laineveer@erametsaliit.ee